

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztę: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Na rzecz gr. kat. seminaryum nauczycielskiego we Lwowie następujące gminy powiatu rawskiego złożyły jednorazowe datki: Gmina Potylicz 25 złr., Kornie 6 złr., Mosty małe 5 złr., Tyniatska 5 złr., Hrebenne 5 złr., Siedliska 2 złr., Werchrata 5 złr. razem 53 złr. w. a. Następujące zaś gminy obowiązały się złożyć na ten cel: Kamionka lasowa 30 złr., Kamionka wołoska 20 złr. najdalej do 1. listopada 1865, Hołe rawskie 5 złr. i Lubyca kniazie 10 złr. przy najbliższym odbiorze procentów od obligacyi.

Okazaną temi ofiarami dążność ku podniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 26. kwietnia 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 28. kwietnia b. r. raczył najmiłościwiej pozwolić następującym osobom przyjąć i nosić nadane im ordery papieskie, jako to: radcy namiestnictwa Mauryemu hr. *Dzieduszyckiemu*, krzyż komandorski orderu św. Grzegorza, tudzież właścicielowi dóbr Kalixtowi *Orłowskiemu* i Dr. Fil. Wincentemu *Polowi Polenburg* krzyże kawalerskie tegoż orderu.

Część nieurzędowa.

Lwów, 8. maja.

W izbie deputowanych Rady państwa wnieśli przedwczoraj deputowany *Iliutz* i koledzy jego następującą interpelacyę do ministrów stanu, sprawiedliwości i finansów: „Na wniesioną w roku 1861 interpelacyę względem kompetencyi władz politycznych przy sporach o grunta między dawnymi panami i ich poddanymi w Galicyi i na Bukowinie, wyraziło ministerstwo w swoim czasie gotowość do wniesienia projektu rządowego, który ureguluje kompetencyę w tym względzie. Interpelanci pytają tedy, czy dokumenta, których musiało oczekiwać ministerstwo, zostały już nadane i będzie w drodze konstytucyjnej zaproponowana w najbliższym czasie zmiana rozporządzenia z 24. października 1860.“ — Potem nastąpiły z porządku dziennego dalsze obrady nad *budżetem ministerstwa wojny*. Minister wojny smł. *Frank* sformułował wniosek rządu w następujący sposób: „Wysoka izba raczy uchwalić: a) Przyzwala się wydatki na armię lądową w sumie 92,324.362 złr., i b) na ochotników i zastępców 2,443.400 złr. razem 94,767.762 złr. w. a. (zatem o 11 milionów mniej, niż wynosił pierwotny preliminarz rządu). Przy głosowaniu jednak przyjęty został znaczną większością wniosek wydziału.

Wiener Abendpost donosi, że *Najjs. Pan* raczył na pierwszą wiadomość o pożarze w Admont (w Gracu) wysłać swego adjutanta *Mainę* na miejsce nieszczęścia, ażeby zdał szczegółowo sprawę o tym pożarowaniu godnym wypadku i dotkniętym mieszkańcom udzielił najnaglejszej pomocy. Stosownie do tego najłaskawszego polecenia rozdano pomiędzy najbardziej dotkniętych mieszkańców z najwyższej kasy prywatnej zapomogi w kwocie 3700 złr. w. a.

W *pruskiej izbie deputowanych* rozprawiano dnia 5. b. m. bardzo gorąco nad *nowelą wojskową*. Referent *Gneist* bronił w czterogodzinnej mowie wniosków komisji, i zakończył tem, że kwestya była z początkiem debaty więcej zawikłana, a teraz jest już uproszczona, gdyż idzie tylko o przyjęcie lub odrzucenie noweli. On doradza proste odrzucenie. Minister wojny *Roon* oświadczył, że zachowuje sobie odpowiedź do dyskusyi specjalnej. Na teraz nadmienia tylko, że referent *Gneist* dotknął go osobiście mówiąc, że minister wojny przedsięwziął dzieło, które nosi na sobie piętno katuowskie złamania przysięgi. On zaś (minister wojny) powiada, że mowa referenta nosi na sobie piętno zarozumiałości i bezczelności. Na to powstała w izbie okropna wrzawa i uspokojono się dopiero wtedy, gdy na oświadczenie *Gneista*, iż minister wojny źle go zrozumiał, odwołał p. *Roon* swoje wyrazy. Potem przystąpiono do debaty specjalnej i wniosek urzędowy został w całości odrzucony.

Monitor paryski donosi podług telegramu z Algieru z 3. b. m., że Cesarz Napoleon wyładował tego dnia w południe i przyjęty został z zapalem. Burmistrz Algieru wydał proklamacyę, w której przypomina, że Cesarz przed pięciu laty przyrzekł ponowić odwiedziny w Algieru i wypełnić teraz obietnicę. Zaleca więc ludności, ażeby powitała Cesarza z jednomyślną ufnością, i żeby w przybyciu jego upatrywała gwarancyę przyszłości. — Jej Mość Cesarzowa przydywała 3. b. m. po raz pierwszy od wyjazdu Cesarza w radzie ministeryalnej.

Do podróży Cesarza Napoleona do Algieru przywiązują bardzo wielkie oczekiwania. Część najbliższej wybrzeża położona ma być odciętą od reszty Algieru i zupełnie wcieloną do Francyi, to jest: ma być zupełnie zrównana z Francją tak co do administracyi jak i postanowień prawodawczych. Tym sposobem spodziewają się zapewnić kolonizacyi wzrost, jakiego dotąd niemogła się doczekać. Na granicy tej złanej z Francją strefy mają być wzniesione fortyfikacye, za pomocą których będzie można czuwać także nad częścią nieprzyłączoną do Francyi. Ta część ma być oddana pod zarząd uległym rządowi francuzkiemu naczelnikom, i sądzą, że Cesarz Napoleon w liście do Abd-el-Kadera zrobił Emirowi odnoszącą się do tego propozycyę. Cesarz będzie rozważał swój plan na miejscu, i dlatego zabawi najmniej cały miesiąc w Algieru.

Na posiedzeniu francuzkiego ciała prawodawczego z 3. b. rozpoczęła się dyskusya nad *ustawą konskrypcyjną* na r. 1866. Wniesiono dwie poprawki, z których jedna chce zamiast 100.000 ludzi przyzwolić tylko 90.000, a druga tylko 80.000. *Jules Brame* żądał jak najniższego kontyngensu, ażeby rolnikom zostawić jak najwięcej sił roboczych, a *Haentjeus*, stanowczy stronnik większości, zięć marszałka Maguana, uzalał się na to, że przy oznaczeniu kontyngensu zasięga rząd zawsze tylko rady władz wojskowych. Jego zdaniem potrzeba zapytywać także mężów pokoju i finansów.

Dzienniki belgijskie przynoszą uspokajające wiadomości o stanie zdrowia Króla *Leopolda*, który był już na nabożeństwie w kaplicy zamkowej w Laeken. Niewychodzą też już żadne buletyny o jego słabości.

Z *Turyń* donoszą, że między Francją, Papieżem i rządem piemonckim toczą się na prawdę układy względem obsadzenia po odejściu Francuzów kilku punktów terytorium papieżkiego (naturalnie z wyjątkiem Rzymu) wojskami włoskimi. Za to otrzymałby Papież stanowcze zapewnienia, że pobyt jego w Rzymie niebędzie niczem zakłócony. — Poseł amerykański w Turynie zatknął pawilon żałobny, i na mocy uchwały ostonięto także trójkolorowy sztandar, powiewający na gmachu parlamentu, żałobną krepu z powodu zamordowania *Lincolna*. Także i tam sprawiła ta wiadomość ogromne wrażenie, i poseł amerykański p. *Marsh* odbiera tysiące wyrazów kondolencyi.

Sprawozdawcza komisya senatu w *Turynie* oświadczyła się przychylnie o projekcie *zaciągnięcia nowej wielkiej pożyczki*.

Królowa angielska odpowiedziała na adres kondolencyjny parlamentu temi słowy: „Podzielam najzupełniej Wasze uczucia wyrażone mi z powodu morderstwa popełnionego na osobie prezydenta unii, i poleciłam mojemu posłowi w *Washingtonie*, ażeby wyraził tam ubolewanie, jakim przejęci jesteście wraz ze mną i szlachetnym ludem moim z powodu tego nieszczęsnego wypadku.“

Półurzędowa prasa *madrycka* zaprzecza pogłosce, jakoby *gabinet zamyslał o podaniu się do dymisyi*. Na całym półwyspie panuje zupełna spokojność.

Do *Paryża* nadeszła z *Mexyku* wiadomość o *zamachu na cesarzową mezykańską*. Jej Ces. Mość wyjechała z Mexyku z małą eskortą, chcąc udać się do kościoła *Notre-Dame de la Guadeloupe*, odległego prawie o 5 mil od stolicy. W drodze spotkała młodego zebra, który gestami dawał do poznania, że ma cos powiedzieć. Cesarzowa kazała stanąć, i przywołano owego zebra, który rzucił Cesarzowej niejechać dalej, gdy tak zwani *Plateros* — wieśniacy z okolicy — postanowili ją schwytać. Cesarzowa niechciała z początku zważać na tę radę i zamierzała jechać dalej, gdy istotnie pokazały się zdale grupy *Platerosów*, które obudzały wielkie podejrzenie. Wtedy kazała Cesarzowa nawrócić, i uczyniła to w sam czas, gdyż wnet potem posłyszano strzały i kule dolatywały aż do cesarskiego powozu, który jednak szczęśliwie dostała się napowrót do Mexyku.

W *Puebli* zaszły zaburzenia. Jak donosi *Patrie*, targnęli się mieszkańcy miasta na stojące tam załogą wojsko austriackie. Wojsko stawiało opór i pojmało pięciu ludzi, którzy robili użytek z broni palnej. Stawieni przed sądem wojennym zostali wszyscy skazani na śmierć. Cesarz *Maxymilian* ulaskawił dwóch, a trzech rozstrzelano.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 7. maja. Wczorajszy numer „Pracy“ zawiera wstępny artykuł pod napisem: „Złożenie mandatów“, w którym autor w obec możliwego przyspieszenia zwołania sejmiku krajowego, zastanawia się nad jego składem i wskazuje, jakie czynićby należało kroki przedwstępne, ażeby umożliwić zebranie legalnego kompletu przed rozpoczęciem obrad. W całym artykule przebiega się zupełna nieznanomość ustaw i przepisów istniejących. Autor artykułu nie zadał sobie nawet pracy wglądnięcia do ordynacyi sejmowej, ani do regulaminu wyborów do sejmiku galicyjskiego. Wychodząc z mylnych

zupelnie podstaw robi zupelnie falszywe wnioski, a caly artykul napisany bez najmniejszej znajomosci rzeczy moze tylko w blad wprowadzic nie jednego czytelnika, co rownie jak autor artykulu nie obeznany z przedmiotem u niego zechce zaczerpnac nauki. Oto czytamy w artykule „Pracy“: „Zkompletowanie (sejmu) nastepuje przez nowe wybory, ktore rozpisuje Namiestnictwo jako wladza administracyjna. Namiestnictwo nie czyni tego z urzedu, lecz dopiero na wezwanie wydzialu. Wydzial zas wtenczas dopiero przystapic moze do zarzadzenia wyborow, jezeli poprzednie, na miejsce ktorych nowe rozpisac sie maja, przez sejm sa uniewaznione. Wykazawszy to kolkoo prawnych wymogow, okazuje sie, iz przy obecnym skladzie, po zwolaniu, sejm najpierw musialby orzec o utracie mandatow, a nastepnie wybory na miejsca opróżnione urzadzic.“ Wszystkie data w tym ustepie sa falszywe. Według §. 6 ordynacyi krajowej nie Namiestnictwo jako wladza administracyjna, lecz Namiestnik rozpisuje nowe wybory. Rozpisuje takowe nie na wezwanie wydzialu, lecz na mocy ustawy. Wydzial zas wcale nie zarzadza wyborow, ani tez rzecza jest sejmu uniewazniac wybory takich poslów, ktoryzy na mocy prawa mandaty swe utracili. Calo wiec „kolkoo prawnych wymogow“ przez autora artykulu skreslone, jest mylne. Rada jego dalsza, azeby poslowie, ktoryzy „niezaprzeczenie mandaty swoje utracili, zlozyli takowe natychmiast wydzialowi“, jest zupelnie nie potrzebna, bo kto utracil mandat, ten go tez nie moze skladac, ani dobrowolnie zrzekac sie godnoscii poselskiej, ktora wedlug prawa utracil. Kto zas niezaprzeczenie utracil mandat, to nikomu nie moze byc watpliwem, kto zna ustawę a mianowicie paragraf 17. regulaminu wyborow do sejmu. — Zyczyby wypadalo w interesie publicznosci, azeby piszacy artykuly o sprawach krajowych przynajmniej nieznanoscia rzeczy nie wprowadzali w blad czytajacych.

Wiedeń, 4. maja. (Nowiny dworu.) Najjasniejszy Pan udzielał wczoraj audyencyi i między innymi przyjmował także hrabiego Teleky.

Dwór cesarski przenosi się dziś do Schönbrunnu.

(Mowa Jego Exc. ministra wojny w izbie deputowanych.)

Uzupelniajac sprawozdanie nasze z posiedzenia izby deputowanych z dn. 4. maja, podajemy treść mowy Jego Excel. p. ministra wojny, o której to mowie w sprawozdaniu naszym pobeżnie tylko wspomnieliśmy. P. minister wspomniat na wstepie, iz juz poprzednik jego, którego szczerzo konstytucyjne postępowanie w relacyi wydzialu chlobnie wspomniane zostalo, w drugiej kadencyi rady państwa oswiadczył, iz wydatki zwyczajne na wojsko nizej 92 milionów wynosic nie moga. Nastepnie p. minister wskazal potrzebe utrzymania w armii podstawy zdolnosci do obrony. Podstawy te zaleza na dobrym systemie fortyfikacyjnym i na armii gotowej do boju. Trzeba zatem zwazyć polozenie Austrii na zewnatrz i geograficzne jej polozenie. Austriya lezy w srodku Europy i ma w lonie swoim ludy, ktore braci swych maja po za jej granicami, dla tego Austriya wciagniona byc moze w kazdy zatarg europejski, dla tego graniczne zwlaszcza prowincye wieksza masa wojska osadzone byc musza. Od roku 1787 nie mozna bylo postawic armie na zupelną stopę pokojowa i fundusze na jej utrzymanie wielka byly zawsze trudnoscia. Dla tego Austriya trzymac sie musi ostroznej polityki, a organizacya armii musi byc taka, azeby ulatwila obrone kraju. Musi zawsze byc gotowa do obrony na dwóch teatrach wojny, wyjawszy bowiem wojny zlokalizowane, Austriya zawsze z dwóch stron na napad nieprzyjacielski jest wystawiona.

Przechodzac do systemu fortyfikacyjnego, mowca wykazuje niedostatecznosć warowni obecnych dla braku funduszw; tylko od strony poludnia granice tak sa obwarowane, iz o przyszlosć troszyczic sie nie trzeba. Co do stanu armii, komplet pokojowy przez rząd podany, wyplywa ze stosunkow, ktorych bytu nikt nie zaprzeczy, rząd nadto ze wzgledow finansowych komplet ten jeszcze zmniejszył. Referent wydzialu finansowego zapewnia, iz konferowal z ludzmi fachowemi; mowca ludzi tych fachowych nie zna, zapewnić tylko moze, iz kazda kwestya odnoszaca sie do organizacyi przechodzi przed jej zalatwieniem przez komisye zlozona z marszałkow, jeneralnych inspektorow broni, szefow sztabu jeneralnego, ministra wojny i innych osob ad hoc powolanych. Rezultatem takiej komisji byla ostatnia reorganizacya armii. Nastepnie p. minister mówi o pomnozeniu liczby oficerow i podoficerow, i wykazuje koniecznosć tego pomozienia ze wzgledu na okolicznosc, iz wydarzyć sie moze potrzeba prowadzenia do boju zolnierzy niedostatecznie wymusztrowanych. Zreszta mowca zwraca uwage na różnorodnosć rekrutow, ktoryzy po wiekszej części jazyka niemieckiego nie znaja. W dalszym ciagu swej mowy p. minister skresla stan jazdy i artyleryi, i oswiadcza, iz jezeli przy ulozeniu budzetu ministerium wojny nie objelo zaraz wszystkich oszczednosci, na jakie rząd dziś przystaje, to jedynie dlatego, iz ze wzgledu na ówczesne polozenie polityczne, komplet pokojowy armii nie wszędzie mógł byc przeprowadzony. Dziś komplet ten przeprowadzony jest na Węgrzech, w Siedmiogrodzie i w Galicyi, tylko we Wloszech komplet dawniejszy zatrzymano zostal. Wiele sie wprawdzie zmienilo we Wloszech, ale byly to skandal, gdyby awantury przez Garibaldego, Mazziniego i spolnikow ich zorganizowane gdziekolwiek udać sie mogly. P. minister oswiadcza, iz odebral od Najjasn. Pana wyraźny rozkaz zredukowac wydatki na armie do ostatnich krańców mozebnosci. Rozkaz ten w całej rozciąglosci spelniony zostal; redukujac wydatki na wojsko o 11 milionów, rząd uczynil wszy-

stko, co tylko jest mozliwem. Zmniejszajac corocznie wydatki na armie, zniszczonoby w koncu obrone państwa. Jeszcze w roku 1862 budzet ministerium wojny wynosil 135 milionów, dziś znizono go do 94 milionów. Pan minister zakonczyl mowe swoja odczytaniem ustępu z mowy belgijskiego ministra wojny jenerala Chazal w izbie deputowanych przy podobnej sposobnosci, dodajac, iz ustęp ten dlatego zacytowal, iz on jest wiernym obrazem własnego przekonania p. ministra.

(Czynnosci wydzialow Rady państwa.) Na posiedzeniu wydzialu taryfy celnej w dn. 4. b. m., na którym znajdowali się br. Hock, baron Gagero i radzca sekejny Parmentier przyjęto większością 9 głosów przeciw 6 wniosków Skenege: prosic ministrów spraw zewnatrznych, finansów i handlu, aby na przyszłym posiedzeniu wydzialy dali stanowcze oswiadczenie, czy rząd jest gotow przy obradzie nad taryfa celna przypuscic takze wyzsze pozycyc cel zewnatrznych jak je zawiera traktat handlowy. i czy tym sposobem zapewni przemyslowcom opieke, której w traktacie nie ma. Nastapila zwawa debata, w której wzięli udział Brestl, Stummer, Kin-sky, Szabel, Hagenauer, Oberleithner. Baron Hock oznajmia, ze zdanie rządu jest wyrazone w traktacie i taryfach, i ze rząd nie moze dac innego oswiadczenia. Jakie traktaty handlowe moga byc w przyszlosci zawarte, tego nikt nie wie. Ze projekta nie sa szkodliwymi dla przemyslu (jak sie Skenege wyrazil), to moze powiedziec sumiennie, nawet cla teraz proponowane sa clami opiekunkczemi. Wniosek Skenege dotyka go (p. Hock) osobiście. Jest reprezentantem trzech rzeczonych ministeriow, jezeli zas nie ma wiary, tedy wszystkie jego usilowania sa daremne. — Przystapiono do debaty nad pojedynczymi pozycyami taryfy. Przy taryfie na olow powstala zwawa dluzsza dyskusya.

Wydzial do przywilejow udzielic sie majacych instytutowi kredytowemu odbył posiedzenie dn. 5. b. m., na którym obecni reprezentanci rządu, radzca ministerialny Schwarzwald i Baschier wyłuszczyli rodzaj przywilejow, udzielonych instytutowi kredytowemu ziemskim. Większosć wydzialu jest tego zdania, ze tu nie zachodzi wypadek zastrzeżony §. 13. patentu lutowego, poniewaz ten odnosi sie tylko do srodkow przemijajacych. Jednak reprezentanci rządu utrzymywali stale, ze rząd wedlug §. 13. ma prawo użycia wszelkich srodkow. Wydzial dotad nie powzial jeszcze uchwały.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 5. maja.)

Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 5. maja zajeli miejsca na ławicy ministerialnej Ich Ex. pp. ministrowie Schmerling, Mecsery, Lasser, Hein, Frank, jenerał-majorowie Rosbacher i Scheibenhof, jenerałni komisarze wojcuni Damaszka i Früh, pułkownicy Burggraf i Demetzky.

Dep. Skene sprostowal niektore uwagi przez dep. Czupra na wczorajszym posiedzeniu uczynione, poczem Jego Ex. p. minister wojny zabral głos dla wyjasnienia uwag referenta wydzialu finansowego i kilku deputowanych, pod wzgledem budzetu ministerium wojny.

Nastepnie jenerał-major Rosbacher odczytal uwagi nad organizacya wojska w ogole, zas pułkownik Demetzky nad organizacya i kompletem artyleryi.

Jenerał-major Scheibenhof mówił o inżynierii, odwołujac sie do rozpraw w tym przedmiocie, przy układaniu budzetu na r. 1862. Mowca odpiera zarzuty referenta wydzialu skarbowego co do budowl fortyfikacyjnych, wykazujac prace inżynierii odnoszace sie do warowni państwa.

Pułkownik Burggraf (od pociagow) mówił wyłacznie o zarządzie stadnin, wykazujac, iz odpłaty, jakie rząd daje, sa konieczne. Stadniny wielka sa dla kraju korzyścią, teraz wyprowadzaja sie konie z kraju, dawniej zas musiano je do kraju wprowadzac. Rząd doklada 1,800.000 złr., kraj zas zyskuje 4½ milionów, co cyframi wykazac mozna.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 4go maja. (Manifest cesarski.) Dziennik

Warsz. ogłasza następujący manifest:

Z Bożej łaski My Alexander II., Cesarz i Samowładca Wszech Rosyi, Król Polski, Wielki Książę Finlandzki itd. itd. itd. Oznajmiamy wszystkim Naszym wiernym poddanym: -

Najwyższemu podobalo się zadac Nam straszny cios. Najukochańszy Syn Nasz Następca tronu Cesarzewicz i Wielki Książę Aleksandrowicz umarl w mieście Niemi 12. kwietnia po długich cierpieniach. Choroba, która dotknęła Jego Ces. Wysokosć jeszcze w początku zeszłej zimy podczas podróży odbywanej po Włoszech, na pozór nie przedstawiająca obaw o tak drogie dla Nas życie, jak się zdawało, chociaż powoli, ale ustępowala w obec działania przedsięwziętej kuracyi i wpływu południowego klimatu, kiedy nagle okazujące się oznaki jawnego niebezpieczeństwa pobudziły Nas przyspieszyć wyjazd z Rosyi. W głębokim Naszym smutku mieliśmy pociechę widzenia się z Najukochańszym Synem Naszym przed zgonem, który zadal Nam i całemu Naszemu Domowi cios ten dotkliwszy i silniejszy, ze sądzono było, aby smutny ten wypadek spelnil się na obczyźnie zdala od Naszej Ojczyzny. Zauosimy modly do Wszechmocnego Stwórcy świata, aby dal Nam wytrwalosć i silę do zniesienia głębokiej boleści, zeslanej Nam z Jego woli. W stałym przekonaniu, ze wszyscy Nasi wierni poddani podziela z Nam żal serdeczny, znajdujemy w niem tylko pociechę, i wzywamy ich

do gorliwych razem z Nami modłów o spokój duszy ukochanego Syna Naszego, który opuścił świat ten pośród nadziei przez Nas i całą Rosyę na Nim pokładanych. Niech Najwyższa prawica osłoni Go w lepszym świecie, gdzie nie ma cierpień, ani smutku.

Straciwszy pierworodnego Syna i prostego następcę Naszego obecnie w Bogu spoczywającego Cesarzewicza i Wielkiego Księcia Mikołaja Alexandrowicza ogłaszamy na ścisłej zasadzie prawa o następstwie tronu drugiego Syna Naszego Jego Ces. Wysokość Wielkiego Księcia Alexandra Alexandrowicza Następcą Naszym i Cesarzewiczem.

Dan w mieście Nicei dwunastego kwietnia roku od Narodzenia Pańskiego tysiąc osmset sześćdziesiątego piątego, panowania zaś Naszego jedenastego.

Na oryginalne własną Jego Ces. Mości ręką podpisano:

Alexander.

Kronika

(Pożary.) W Szechyniach w powiecie Mościskim wybuchł ogień dn. 2. b. m. w stajni pocztmistrza i pochłonął jego budynki gospodarskie, zapasy zboża, narzędzia gospodarskie, bydło i sprzęty. Szkoda ma wynosić około 15.000 złr. W stajni spaliły się także konie pewnego kupca z Tarnowa wartości 2000 złr. Ogień miał powstać przez nieostrożność parobka.

Dnia 1. maja b. r. wybuchł pożar na folwarku w Cieklinie w powiecie Żmigrodzkim i pochłonął stajnie z 12 sztukami rogacizny i mieszkania czeladzi. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

Dnia 20. z. m. wszczęły w samo południe pożar, zniszczył w Strzałkowicach, w obwodzie samborskim 39 domów wraz z budynkami gospodarczymi i zapasami zboża.

Mieszkańcy miasta Sambora pospieszili na ratunek z sikawkami miejskimi a nadto uchwalono w radzie gminnej na wydanie z kasy miejskiej kwoty 120 zł. w. a. tytułem wsparcia dla pogorzalców, która w pierwszych chwilach potrzeby między pogorzalców rozdzieloną została.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 7. maja. Wiedeńska *Presse*, która powstaje przeciwko wszelkiemu zwolnieniu ceł protekcyjnych, i z tego powodu wystąpiła przeciwko projektowi do nowej taryfy celnej, poddaje wszystkie pozycje taryfy tej szczegółowemu rozbirowi, usiłując wykazać przy każdej prawie pozycji niedostateczność cła, jako protekcyę wewnętrznego przemysłu uważanego. Mieliśmy już sposobność wypowiedzenia, iż *Presse* w całym swoim wywodzie opiera się na średniowiecznej rutynie, której szkodliwość dla każdego państwa, pod względem rozwoju jego przemysłu, dawno już dowiedziona i doświadczeniem stwierdzona została. Słusznie baron Hoek powiedział w izbie deputowanych, składając traktat handlowy z Prusami i związkiem celnym zawarty, iż Rosya jest jedynym dziś państwem w Europie, które przy systemie ceł protekcyjnych dotąd silnie i niezachwianie obstaje, Austrya bowiem zrobiła wielki już krok na drodze zbliżenia się do systemu wolności handlowej. A czyż Rosya pomimo obstawania swego przy systemie protekcyjnym zdołała stać się państwem przeważnie przemysłowem, takim, na jakięby *Presse* Austryę, za pomocą ceł protekcyjnych przerobić chciała? Bynajmniej. Przemysł rosyjski jest zawsze jeszcze w kolebce, fabryki rosyjskie, to rośliny egzotyczne w oranżeryach chowane, które żyją pod zastoną ciepła ceł protekcyjnych, lecz któreby zwiędły niebawem, gdyby je wystawiono na zawzięcie obcej konkurencji, właśnie dla tego, iż od zawzięcia takowej szczerze są chronione, właściciele więc fabryk nie czują potrzeby ulepszenia zakładów swych na drodze naturalnego postępu tak, iżby obcą konkurencyę wytrzymać mogły.

W ferworze swym protekcyjnym *Presse* zapomniła nawet o faktach, od dawna już egzystujących, które jej może zresztą są i nie znane, chociaż znać je powinien każdy, co w szczegółowy rozbiór rzeczy wdać się zamysła. Uważając na przykład cło na sodę jako nie dostateczne, ażeby pod jego zastoną fabryki krajowe z wyrobem angielskim konkurować mogły. *Presse* przytacza, iż kiedy fabryki angielskie mają sól kuchenną po niskiej cenie 8 szylingów czyli 4 złr. za tonnę = 17 cetnarów wagi wiedeńskiej, fabryki krajowe sól nabywać muszą po wysokiej cenie monopolicznej, nie dziw więc, że z sodą angielską konkurować nie mogą. Otóż całe to twierdzenie opiera się na najzupełniejszej nieznajomości rzeczy. Bo przecież już od roku 1852 rząd austriacki, oceniając ważność i znaczenie sody dla całego przemysłu krajowego, sprzedaje sól kuchenną, do wyrobu sody przeznaczoną, nie po zwykłej cenie monopolicznej, ale po cenie własnej produkcji, która cenę soli angielskiej nie o wiele przewyższa. Wdając się w szczegółowy rozbiór taryfy, wypadło się rozpatrzyć w istnym stanie rzeczy, tego *Presse* snuć nie uczyniła i dla tego strzeliła baka, którego przy dokładniejszej znajomości rzeczy snadnie uniknąć mogła.

(Produkcya piwa we Lwowie.) W miesiącu kwietniu b. r. wyrobiono we Lwowie 6322 wiader piwa, o 4544 wiader mniej jak w poprzednim miesiącu, a mianowicie w browarze Kisselki 1050 wiader, o 975 w. mniej jak w prz. mies., w brow. Hendricha 170 w. o 34 więcej jak w p. m., w brow. Jurkiewicza 405 w. o 225 w. mniej jak w p. m., w brow. Schmelkesa 900 w. o 600 w. mniej jak w p. m., w brow. Laskowskiego 42 w., o 168 w. mniej jak

w p. m., w brow. Kleinmanna i Samuelego 225 w. o 90 w. mniej jak w p. m., w brow. Turkela 335 w. o 20 w. więcej jak w p. m., w brow. Kleina 1920 w., o 600 w. mniej jak w p. m., w browarze Roberta Domsa 1275 w. o 1950 w. mniej jak w p. m.

(Bank anglo-austriacki) ustanowił na zgromadzeniu jeneralnem wysokość dywidendy rocznej na 8 1/2 %. Ponieważ z tego za pierwsze półrocze 1864 wypłacono już 3 %, przeto przypada jeszcze na wpłacony kapitał 60 złr. w srebrze 5 1/2 % czyli 3 złr. 30 kr. w srebrze, to jest około 3 złr. 50 kr. banknotami.

(Jarmark na konie w Rzeszowie) zaczynający się w dniu św. Wojciecha, trwał tego roku dłużej jak zwykle bo do 26. z. m. Koni było bardzo wiele a mianowicie 1249 sz. nie licząc dostawionych z najbliższej okolicy i pod gołem niebem umieszczonych. Przedaż była bardzo mała, albowiem zagranicę i do dalszych okolic naszego kraju sprzedano tylko 329 sz. i to po cenach bardzo niskich. Do najbliższej okolicy sprzedano około 100 sz.

Godna uwagi, że przez cały czas jarmarku nie wydarzyła się żadna kradzież.

(Kolej żelazna z Czerniowiec do Odessy.) Z powodu podanej niedawno przez dzienniki wiadomości, że układy towarzystwa kolei ze Lwowa do Czerniowiec z rządem rosyjskim względem przedłużenia linii z Czerniowiec do morza czarnego nie przyszły do skutku, zapewnia C. f. E. u. D. na podstawie niezawodnych doniesień, że rzeczony układy toczą się z najlepszym skutkiem. — Słychać, że dyrektor kolei V. Offenheim powrócił niedawno z Petersburga, a jego sprawozdanie z podjętej misji ma być zupełnie zadowalniające.

Stanisławów, 3. maja. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie z. m. na targach w obwodzie Stanisławowskim były następujące:

	Miejsca targu:											
	Bohorodczany		Buczaca		Halicz		Maniule-rzyśka		Nadwórna		Stanisławów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austriacką											
Mec pszenicy	3	2	2	50	3	2	37	2	80	3	12	
„ żyta	2	2	1	60	2	20	1	60	1	90	1	95
„ jęczmienia	1	60	1	60	2		1	42	1	80	1	87
„ owsa	1	30		70	1	30		72		95	1	25
„ hreczki			1	60			1	52				
„ kukurudzy	2	30	2	50	2	60	2	50	2	80	2	65
„ ziemniaków	2		1	10	1	40	1	35	2	10	2	
Cetnar siana	2	50	2		2		1	50	3		1	30
„ wełny												
„ nasienia koniczu												
Sąg drzewa twardego	5		5	50	6	50	5		5		7	65
„ miękkiego	3		4	50	4	50	4		4		5	
Funt mięsa wołowego		9		10		11		10		10		13
Mas okowity		60		30		52		60		60		64

Ostatnia poczta.

Wiedeń, 7. maja. Najjaś. Państwo zajęli dnia wczorajszego pomieszkanie w Schönbrunne.

Paryż, 5. maja. *Monitor* donosi z Algieru z 4go b. m.: Wczoraj była wielka iluminacya, a Cesarz Napoleon przechadzał się pieszo po mieście. Dziś byli na śniadaniu u Cesarza Agowie i Bachagowie. Cesarz zdrów zupełnie.

Berlin, 5. maja. *Staatsanzeiger* ogłosił ustawę o nowej taryfie celnej od 1. czerwca 1865. — *Korresp. Zeidl.* pisze: Protest barona *Halbhubera* przeciw pomiarom, przedsiębranym w Księstwach przez oficerów pruskich, nie przerwał prac tych bynajmniej.

Mnichów, 5. maja. Tutejszy konsul amerykański *Franklin Webster* umarł dnia wczorajszego. — Pełnomocnik Bawaryi przy centralnem biurze związku celnego w Berlinie, radzca ministerjalny *Reiche-t* umarł tamże.

Hamburg, 5. maja. *Berlingske Titende* donosi: Królowa szwedzka udaje się z księżniczką Luizą na letni pobyt do Muskau na Szląsku, gdzie potem przyjedzie po nich Król szwedzki i odbędą razem podróż po krajach nadreńskich.

London, 5. maja. Na interpelacyę *Forstera* w izbie niższej odpowiedział *Layard*: Anglia będzie jak inne państwa uwzględniać znizenia taryf związku celnego; to znizenie rozpocznie się z miesiącem lipcem, bez względu na to, czy traktat angielski ze związkiem celnym zostanie do tego czasu skompletowany czy nie.

Bruxela, 5. maja. Król miał dziś noc gorszą nieco. Wydawanie buletynów rozpocznie się za powrotem księcia *Brabantu*, który oczekiwany jest w niedzielę lub w poniedziałek.

Bruxela, 6. maja. Książę *Brabantu* przybył dziś z rana i udał się niezwłocznie do Laeken. Król spał lepiej tej nocy; w ogóle niezaszła prawie żadna zmiana w stanie zdrowia.

Konstantynopol, 29. kwietnia. Abd-el-Kader przybył 28. do Smyrny i jedzie do Stambułu. — Szach perski usunął ministerstwo i przywrócił urząd Sadrazama. Książę Brabantu przybył w powrocie do Europy 24. z. m. do Alexandryi.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. maja.

Hotel George PP.: Br. Heydel A., z Romaszówki. — Suffczyński Stanis., z Łańcuchowa.
 Hotel europejski: Abancourt X., z Łowczy.
 Hotel Langa: Bernard P., z Kiszzenewa.
 Hotel angielski: Kozel M. c. k. naczel. powiat., z Żółkwi. — Antoniewicz A., z Skomoroch. — Niesiolowski E., z Błaszki. — Obertyński Kaz., z Udnowa. — Terlecki T., z Rozysk. — Treter H., z Laszek.

Dnia 7. maja.

Hotel George: PP.: Hulinka T., z Chłopiutyna. — Jakubowicz A., z Kuczarnika. — Meisel E., z Strehlena.
 Hotel europejski: Barczewski B., z Podola. — Jendrzewicz M., z Kijowa. — Stroński J., z Raby niższej. — Macewicz G., z Kijowa.
 Hotel angielski: Agustynowicz B., z Woszczan. — Ohanowicz L., z Miłowania. — Szepeński T., z Czajkowiec. — Zaleski St., z Drohomysła.
 Hotel Kuhna: Uleniecki K., z Jaremkowa.
 Hotel Langa: Offenheim Wik. dyr. kolei, i Franiek A. c. k. porucznik z Wiednia. — Gherghel E., z Botuszan.
 Hotel krakowski: Witostawski Br., z Wojciechowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. maja.

PP.: Kretschmer K. c. k. naczel. powiat., do Bóbrki. — Skupa J. c. k. kapitan, do Wisnicy. — Gans E. c. k. por., do Gródka. — Hozowski E., do Kołozówki. — Miliński F., do Helenkowa. — Obertyński F., do Tuszkowa. — Urbański Rud., do Dobrosina. — Dzieduszycki A., do Uhelna. — Agopsowicz K., do Trefanówki. — Bogdanowicz A., do Jordanówki. — Lanory H., do Prusinowa.

Dnia 7. maja.

PP.: Bernard P., do Kiszzenewa. — Listowski F., do Humenowa. — Miłowski K., do Stanisławowa. — Świeżawski A., do Szczepiatyna. — Suffczyński S., do Wiednia. — Treter H., do Laszek. — Wesely J. c. k. podporuczn., do Tarnopola.

T E A T R.

Dziś przedst. niem.: „Der Troubadour“, opera w 4 oddziałach Verdego. Drugi występ panny *Adolfiny Meyer*.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. i 7. maja 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.66	+ 10.7	59.6	zachodni	sl. pochmurno
2. god. po poł.	326.91	+ 15.8	49.5	"	"
10. god. wiecz.	326.45	+ 12.2	59.6	"	"
7. god. zrana	326.32	+ 11.8	65.6	zachodni	sl. pochmurno
2. god. po poł.	325.81	+ 15.0	72.1	"	"
10. god. wiecz.	326.07	+ 12.1	87.7	"	deszcz

Ilość deszczu 2...51.

Kurs Lwowski.

Dnia 6 maja

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat hofenderski	5	09	5	13
Dukat cesarski	5	10	5	14
Półimperyal zł. rosyjski	8	76	8	90
Rubel srebrny rosyjski	1	68	1	70
" papierowy rosyjski	1	41	1	43
Talar pruski	1	60	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	79	13	70	78
" m. k. za 100 zł.	73	63	74	40
Galic. obligacje indemnizacyjne	73	88	74	53
5% Pożyczka narodowa	75	40	75	20
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	207	—	209	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 6. maja.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	30
5% pożyczka narodowa	75	80
Losy z 1860 roku	93	70
Akcyje banku wiedeńskiego	802	—
" kredytowego	184	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	103	80
Srebro	105	75
Dukat pojedynczy	5	14 1/2

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. maja.

c. Dług publiczny. (Za 100 zł.)		Ubi. ind. po 5 proc. za 100 zł.		pien. towar.		pien. towar.		pien. towar.	
	pien.	towar.							
A. Państwa				Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—	dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—	—
W austr. wal. po 5%	67.45	67.55		Węgier	74.80	75.25	Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	705.—	707.—
" bez kuponów	—	—		Banatu Tem.	72.90	73.50	Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	258.—	269.—
Z pożyczki narod. z proc.				Kroac. i Sławonii	74.75	75.75	Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	190.—	195.—
od stycznia do lipca po 5%	75.75	75.85		Galicji	74.—	74.50	Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	143.50	144.50
od kwiet. do paźd. po 5%	75.75	75.85		Siedmiogrodu	70.60	71.—	Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	496.—	497.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrótka w 35 latach	81.—	81.50		Bukowina	70.50	71.—	Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	220.—	232.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—		Z klauzula wylos. w r. 1867	71.40	71.60	Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a.	405.—	410.—
Metaliki po 5%	71.40	71.60		Banat Temesz.	71.—	71.15	Powz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	262.—	265.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.40	71.60		Lomb. wen. pożycz. z r. 1859	93.—	94.—	Mostn. łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k.	368.—	372.—
dtto. po 4 1/2%	64.—	64.25		Dług Tyrolu					
dtto. " 4%	56.60	56.75		" 4%	57.—	57.50			
dtto. " 3%	42.25	42.50		" 3 1/2%	—	—			
dtto. " 2 1/2%	35.—	37.—		" 3%	57.—	57.50			
dtto. " 1%	14.10	14.15		" 2 1/2%	—	—			
Przez. do wyl. z r. 1839				" 2%	28.25	28.75			
całe losy	159.75	160.—		" 1 3/4%	—	—			
Przez. do wyl. z r. 1839									
piąta część losów	154.50	155.—		2. Stan oblig. domestykaln.					
Przez. do wyl. z r. 1854	88.—	88.50		Po 3% za 100 zł.	—	27.50			
Przez. do wyl. z r. 1860				" 2 1/2% " 100 "	—	23.—			
po 500zł.	93.45	93.55		" 2 1/4% " 100 "	—	20.50			
Przez. do wyl. z r. 1860				" 2% " 100 "	—	18.50			
po 100 zł.	96.40	96.60		" 1 3/4% " 100 "	—	16.25			
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	88.50	88.60		3. Akcyje.					
Renty Como po 42 lir. aust.	17.75	18.25		Banku narodowego	801.—	802.—			
Wylos. obl. dawn. długu państ.				inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	184.—	184.10			
" 4 1/2%	63.—	63.50		Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	578.—	579.—			
" 4%	55.50	56.—		Banku anglo-austryackiego na 200 zlr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	79.75	80.—			
" 3 1/2%	48.50	49.—		Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1784.—	1786.—			
" 3%	—	—		Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	188.40	188.60			
Przez. do los. obl. dawn. długu państ. z proc. w kraju				Polud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	230.—	232.—			
dtto. z procent. za granicą				Kol. Ces. Elzbiety po 200zł. mon. konw.	134.50	135.—			
" 4 1/2%	67.25	67.75		Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	207.75	208.25			
" 4%	60.—	60.50		Lwowski-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	59.—	60.—			
B. Krajów koronnych				Uprzyw. wil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	167.—	167.50			
Niższej Austrii	87.50	88.25		Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	123.—	123.50			
Wyz. Aust.	87.50	88.50		Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—			
Salzburg	91.—	92.—		Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—	—			
Czech	92.25	92.75							
Morawii	87.75	88.50							
Szlaska	90.—	91.—							
Styryi	89.—	90.—							
Tyrolu	—	—							

Obligacje indemn. po 5% za 100 zł.